

67 ปี ศิว

28 เมษายน วันมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ข่าวประชาสัมพันธ์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000

ภายใน 15666 โทรศัพท์/โทรสาร 02-259-6172

จากหนังสือพิมพ์มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับประจำวันที 16-22 เดือนกันยายน หน้า 56 มูลค่าข่าว 109,998.-

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

หน้าพระลาน
จิตวา กลิ่นสุนทร

กมล ทัศนัญชลี 'ศิลปินแห่งชาติ' สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม+สื่อผสม) ในวันสุขวัย--ก้าวสูปีที่ 72 แต่ไฟในหัวใจยังไม่เคยมอดดับ?

มาจากวันคุณูป คุณตาที่โยงกันไม่ไกลกับศิลปินผู้มีชื่อเสียงโด่งดังอย่าง "ครูหม เวชกร" ด้วย

เขียนถึง กมล ทัศนัญชลี "ศิลปินแห่งชาติ" ซึ่งผู้คนในแวดวงศิลปะ ศิลปินรู้จักเขาในนาม "ศิลปินสองซีกโลก" บ่อยๆ จนแทบนึกครั้งไม่ถ้วน แต่เรื่องราวความเป็นไป ผลงานศิลปะร่วมสมัยที่ศิลปินสูงวัยท่านนี้ได้สร้างสรรค์ขึ้นนั้นมากกว่าที่จนนำมากล่าวถึงได้หมด

ถึงวันนี้ วันที่ตัวเขาอายุครบเจ็ดสิบเจ็ดปี 72 ปี เขายังไม่มีความรู้สึกว่าจะเหน็ดเหนื่อย และมีที่ทว่าวัยชราเขาคงดีกว่าวัยหนุ่มสาวเสียอีกใจให้กับศิลปะ และวงการศิลปะร่วมสมัยของประเทศไทยที่ได้เคยพูดจาขึ้น

รวมทั้งได้เคยแสดงความรู้สึกอันแท้จริงในสุนทรียภาพแสดงผลงานศิลปะทุกครั้ง รวมทั้งในวงสนทนา และการให้สัมภาษณ์สื่อทุกครั้งที่มีโอกาส

โดยทั่วไปสำหรับคนสูงอายุนั้นอาจพูดว่างานหนักที่พี่ก่อน ขณะเดียวกันก็สร้างร่างกายอาจว่าโรยลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับคนที่ไม่ได้ดูแลตัวเองมาอย่างตลอดยั้ง ยังไม่เหมือนศิลปินสองซีกโลกท่านนี้ซึ่งเป็นคนแนวแฉ่แฉ่แฉ่มีเป้าหมายยาวไกลในชีวิต เลี้ยงชีพเพื่อส่วนรวม และวงการศิลปะ ขณะเดียวกันเป็นคนที่ไม่เคยข้องแวะกับสิ่งเสียดสี ด่าทอ บ่นบ่นถึงศิลปินในเมื่อศิลปินใหญ่ชอบพอ

กมล ไม่ดื่มเหล้า สูบบุหรี่ รักษาสุขภาพด้วยการควบคุมดูแลเรื่องอาหารการกิน ใช้ชีวิตอย่างสงบ กินเพื่อไม่ใช้ชีวิตโดยไม่เกี่ยวข้องกับขบถขบถทั้งหลายที่บ่วงมีความสุขกับการสร้างงานศิลปะ สนับสนุนส่งเสริมการเรียนการสอนศิลปะของประเทศ เป็นผู้ที่มีจิตอาสาชนิดไม่แยกปฐพีใคร ทนุถนอมใจแก่สังคม โดยลงตัวอย่างยิ่งถ้าเป็นข้อที่เกี่ยวกับสิ่งทางชนบัตจิตใจให้ คือ "การสร้างงานศิลปะ"

ครั้งนี้ตั้งใจว่าจะเขียนถึงเขาให้หน่อยที่สุดเนื่องจากต้องการใช้พื้นที่พิมพ์ผลงาน ประติมากรรม ซึ่งเขา

ได้ตระเวนสร้างไว้ในหลายจังหวัด จนน่าจะเรียกได้ว่าทั่วทุกภาคของประเทศ จำนวนมากในช่วงระยะเวลา 10 กว่าปีหลังจากได้รับการเชิดชูเกียรติเป็น "ศิลปินแห่งชาติ" เมื่อปี พ.ศ.2540 ซึ่งยังไม่รู้ว่าจะเป็นไปได้หรือไม่?

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดซึ่งมีการเรียนการสอนวิชาศิลปะเพราะจะให้ความสนใจ เข้าใจกับศิลปะร่วมสมัยมากกว่าสถาบัน หรือสถานที่อื่นๆ ซึ่งดูเหมือนจะเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นส่วนใหญ่

เขียนถึงเพื่อนเก่าๆ ไม่ต่อสิ่งมยะพอมศกร โดยเขียนจากความจำแห่งหนึ่งถึงภรรยาว่าจะไปค้นหาในแหล่งข้อมูลอื่น ซึ่งมีความรู้สึกว่าไม่ค่อยจะได้บรรยากาศสักเท่าไร เพื่อนในแวดวงสื่อหนังสือพิมพ์ที่รำลึกนึกถึงจนได้มาเจอไปปลายครึ่งหลายหมื่นแล้วเช่นเดียวกัน

ทุกครั้งที่นั่งรถผ่าน หรือกระทั่งมีรอยเห็นส่วนตัวของตัวเองผ่านหน้า "โรงเรียนเพาะช่าง" ซึ่งเปลี่ยนชื่อเป็น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รัตนโกสินทร์ วิทยาลัยเพาะช่างไปแล้ว ได้เห็น "พระวิษณุกรรม 2 องค์" ที่ยังคงอยู่หน้าตึกเก่าของโรงเรียนไม่เปลี่ยนแปลง ก็ยกมือไหว้ด้วยความเคารพเหมือนดังเคยได้ปฏิบัติทุกครั้งระหว่างเดินเข้าออกวัยที่เป็นเด็กบ้านนอกไม่รู้เรื่องรู้ราวเข้าไปอาศัยไปบุญเลี้ยงพ่หนังสือยังโรงเรียนหนึ่งเป็นผู้เป็นคนเติบโตมาจนกระทั่งปัจจุบัน และก็ไม่ได้เลยลืมบุญคุณครูอาจารย์ทุกท่านตลอดจนศิษย์เก่าทั้งหลายทั้งปวงซึ่งยกย่องเชิดชูให้เป็น "ศิษย์เก่าดีเด่น" ของโรงเรียนกับเขาด้วยคนหนึ่ง

เดินสวนทางกับ "กมล ทัศนัญชลี" ในฐานะรุ่นพี่ 1 ปีเพราะเขาเป็นเด็กกรุงเทพฯ ถึงแม้จะอยู่ในสวนหนึ่งเช่นพี่ ก็ไม่ได้ไกลเป็นเพียง การเข้าเขียนหนังสือในระดับเริ่มต้นแล้วเรียกว่า เนื่องจากเด็กบ้านนอกครูอาจารย์ทั้งหลายท่านต้องไปภาคต่อมาเรียน

นอกจากนั้น เขายังมีเลือดเนื้อเชื้อสีน้ำลายเลือด

กมล เป็นคนมีบุคลิกเรียบง่าย ไม่พ่นหนึ่งเรียเฉยจริงใจปราศจากอหิยม จนดูผ่านๆ ขณะที่ยังไม่ได้บอกกับสังคมด้วยวิธีที่ส่วนมากจะเลือกมากกว่า แต่เมื่อได้รู้จักมาจนถึงเข้าใจได้ว่าเขาเป็นคนมีนิสัยใจคอที่ตรงกันข้ามกับหน้าตาอย่างสิ้นเชิง

เป็นคนจริงจังทุ่มเททั้งชีวิตจิตใจในเรื่องการเรียนจึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่ในเวลาต่อมาเขาจะได้เป็นตัวแทนนักเรียนไม่ออกเลยๆ เรื่อง เป็นที่รักใคร่ของอาจารย์ทั้งหลาย ซึ่งเป็นที่ไว้วางใจให้ทำงานส่วนรวมเสมอๆ โดยเฉพาะเรื่องการแสดงนิทรรศการศิลปะที่สำคัญ ของโรงเรียนเพาะช่าง

นักถึงภาพนักเรียนผิวคล้ำตัวดำ แต่งเครื่องแบบนักเรียนสมัยใหม่ด้วยกางเกงขาสั้นน้ำเงิน เสื้อเชิ้ตแขนสั้นสีขาวจนติดตา เดินเร็ว บนบาทสะพานยกเป็นบรรจู่เครื่องมือในการเขียนรูป มีชื่อเรียกกระดานสเก็ตช์ (Sketch) มีกระดาษสำหรับเขียนรูปห่มคิด มาเป็นอีกพร้อมจะเขียนรูปได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ ทุกๆ วัน

เมื่อเริ่มเติบโตก็ตั้งมั่นทุกขณะตามความฝัน อยากเป็นคนวาดรูปเก่งๆ ยังคิดไปไม่ถึงคำว่า "ศิลปิน" เขี่ยเขี่ยต้องการทำงานเต็มงานเกือบครบครันไม่กี่สิ่งตัวเองให้ได้เรียนหนังสือจนจบในการเรียนศิลปะชั้นสูงๆ ตามที่ปรารถนา

ไม่แปลกที่เราจะพบผลงานของกมลจำนวนไม่น้อยอย่างต่อเนื่องตามระเบียบภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบางเล่ม แกลลอรี่ ปาซซอซูซุวิท 21 (ซอยโศก) เมื่อว่าครั้งตรวราช เป็นงานแพ้นต์ (Paint) ทั้งสีน้ำและสีน้ำมันในเรื่องราวชีวิตในสวนหนึ่งบุรี และเรือประมง ทะเล ซึ่งซึ่งข้มข้มจากอังกศิล จังหวัศลสรูที่นักเขียนศิลปะได้เดินทางไปใช้เขียนภาพทะเล (Sea Scope)

เราแยกย้ายกันไปตามความฝันคนที่กำลังพยายามเก็บรายละเอียดจากความหลังอันยาวนานมีวิสาสนาได้เงอะงะเข้าไปเรียนในคณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ส่วนกมลเรียนจบจากโรงเรียนเพาะช่างเต็มหลักสูตร 5 ปีแล้วก็ไปเรียนต่อยังมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร) พร้อมทั้งการทำงานศิลปะอย่างหนัก พร้อมทั้งเปิดแสดงแบบแสดงเดี่ยวที่เรียกว่า Solo Exhibition

รวมทั้งเป็นอาจารย์สอนศิลปะชาวต่างชาติอยู่ถึง 5 ปี

ขณะเดียวกันผลงานของเขาก็ได้รับรางวัลจากการประกวด “ศิลปะกรรมแห่งชาติ” ด้วย

ผลจากการทำงานอย่างหนักด้วยความมุ่งมั่นปรากฏว่าผลงานเหล่านั้นไปโดนใจนักสะสมศิลปะซึ่งเป็นสถาปนิกชาวอเมริกัน คือ Mr. William (Bill) Alexander จึงได้เป็นผู้ชักนำให้นำผลงานไปเปิดแสดงยัง “หอศิลป์ในนครลอสแอนเจลิส สหรัฐอเมริกา” (Los Angeles U.S.A)

รวมทั้งได้เข้าศึกษาต่อใน “สถาบันศิลปะโอทิส” (Otis Art Institute) จนจบได้รับ M.F.A. อย่างรวดเร็ว เพราะพื้นฐานทางศิลปะอันแน่นหนาจากการศึกษาเล่าเรียนในประเทศไทย และทำงานภาพพิมพ์ในลักษณะของเขาเองอย่างทุ่มเท

จนกระทั่งได้รับ Visa ถาวรในฐานะ “ศิลปินผู้มีความสามารถ”

กมล ทักศานัญชลี หายใจเข้าออกเป็นเรื่องศิลปะ ทำงานศิลปะได้ตลอดเวลาในทุกสภาวะการณ์ ทุกสถานที่แบบว่าไม่จำเป็นต้องรอให้มีอารมณ์จึงจะลงมือได้ เช่นเดียวกับ (ท่านพี่) ถวัลย์ ดัชนี “ศิลปินแห่งชาติ” ปราชญ์วาตรูปผู้ยิ่งใหญ่ ซึ่งได้จากพวกเราไปครบ 2 ปีแล้ว สามารถสร้างงานศิลปะได้ทุกอารมณ์ ความรู้สึกในเวลาอันรวดเร็วเป็นจำนวนเพียงนาที ท่ามกลางที่

ชุมนุมของผู้คนมากมาย

เขาพยายามเชื่อมต่อกับความสัมพันธ์เป็นหนึ่งเดียวกันระหว่างศิลปินจากอีกซีกโลกหนึ่งกับศิลปินร่วมสมัยของไทย พยายามสร้าง “สภาศิลปะกรรมไทยในสหรัฐอเมริกา” ให้เป็นศูนย์กลางสำหรับการแลกเปลี่ยนจนประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี

คิดว่าจะเขียนถึง “ศิลปินสองซีกโลก” - “ศิลปินแห่งชาติ” ท่านนี้เพียงเล็กน้อยเพราะได้เคยนำเสนอเรื่องของเขามาหลายครั้ง

แต่ว่าการทำงานอย่างไม่มีเวลาหยุด ไม่เห็นเหนื่อย แม้จะสูงวัยก็ยังแข็งแรงทุ่มเททำงานอย่างเสียดสี ด้วยการเดินทางข้ามทวีประหว่างสหรัฐ-ประเทศไทย อย่างไม่หยุดยั้งเขาจึงมีผลงานให้ได้พูดถึงเขียนถึงจำนวนมาก

วณะกมลได้เดินทางไปยังสหรัฐอเมริกาแล้วตั้งแต่วันที่ 8 กันยายน 2559 หลังจากเพิ่งจะกลับมาจากการนำ “คณะยุวศิลปินไทย” ที่ได้รับการคัดเลือกเมล็ดพันธุ์รุ่นใหม่จากทั่วประเทศ พร้อมด้วยคณะสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (สศร.) กระทรวงวัฒนธรรม ไปดูงานยังกรุง Amsterdam ประเทศเนเธอร์แลนด์ เพื่อเป็นการต่อยอดโดยเข้าเยี่ยมชม Van gogh Museum ซึ่งเต็มไปด้วยผลงานของ Vincent Van gogh ศิลปินผู้ยิ่งใหญ่แต่อาภัพของประเทศนั้น ยังคงมีเรื่องราวอันน่าสนใจอีกมาก จึงต้องหยิบฉวยอีกหลากหลายมุม ของ “ศิลปินแห่งชาติ” ผู้ไม่เคยเหน็ดเหนื่อย มาเสนอต่อไปอีก รวมทั้งผลงานประติมากรรมที่ติดค้างเอาไว้ ●

